

RECOMPENSĂ PENTRU EFORTURILE COMUNITĂȚII ȘTIINȚIFICE

de *Ema Sosnovschi*

În mod tradițional în luna octombrie sunt anunțați câștigătorii prestigiosului Premiu Nobel. În acest an, mai mult sau mai puțin surprinzător, Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) și fostul vice-președinte Al Gore au fost desemnați câștigătorii Premiului Nobel pentru Pace, premiu ce le va fi înmănat oficial pe 10 decembrie la Oslo.

Comitetul Nobel a justificat acordarea acestui premiu ca recunoaștere a eforturilor de a aduna informații referitoare la schimbarea climatică produsă de om, diseminarea acestora precum și fundamentarea unor măsuri necesare pentru combaterea acestei amenințări.

Premiul Nobel pentru Pace a mai fost acordat pentru probleme de mediu și în 2004, biologului Wangary Muta Maathai din Kenya pentru contribuțiile sale la dezvoltarea durabilă, democrație și pace. Anul acesta premiul a avut doi câștigători, ce au abordat în mod diferit aceeași problemă. Mesajele acestora, chiar dacă se poate vorbi despre unele imperfecțiuni sau un ton prea alarmist, s-au completat, și-au atins scopul și au reușit să atragă atenția asupra modificărilor la scară planetară.

IPCC, prin rapoartele elaborate de-a lungul ultimelor două decenii, a reușit să stabilească un consens referitor la legătura dintre activitățile umane și încălzirea globală. Dacă în anii '80 încălzirea globală părea a fi mai mult o ipoteză interesantă, anii '90 au reușit să întărească ipotezele prin evidențe care în ultimii ani au devenit tot mai clare fiind însoțite de consecințe dramatice.

În cazul fostului vice-președinte, "angajarea sa fermă, încă de acum mai bine de 20 de ani, reflectată de activitatea sa politică, prelegeri, filme, cărți au întărit lupta împotriva schimbării climei și este probabil persoana care a contribuit cel mai mult la o mai bună înțelegere pe plan internațional a măsurilor care trebuie adoptate" a spus purtătorul de cuvânt al Comitetului Nobel. De asemenea a fost amintit și rolul său decisiv în formarea Protocolului de la Kyoto, pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon în 1997.

Făcând parte dintre cei 181 de nominalizați, Al Gore, Sheila Watt-Cloutier și Rajendra K. Pachauri cercetător indian ce conduce IPCC în ce privește evaluarea riscului produs de gazele cu efect de seră, comunitatea științifică care se ocupă de problemele de mediu, a sperat ca premiul pentru Pace din acest an să fie unul "verde" și astfel să se constituie într-un tribut pentru munca intensă depusă în ultimele decenii, cu atât mai mult cu cât în acest an s-au făcut pași extrem de importanți, după o perioadă în care de cele mai multe ori aceste mesaje au fost ignorate. De remarcat că încă de la începutul acestui an, președintele Bush a recunoscut că este foarte clar că există o problemă și este interesat în găsirea unui răspuns în această privință, iar în iunie la întâlnirea G8 din Germania, președintelui american a precizat că va lua în serios Planul European propus de Angelica Merkel, luna trecută organizând chiar o întâlnire a celor mai mari poluatori ai planetei, în vederea găsirii unor soluții potrivite.

Referitor la acordarea premiului din acest an, au fost și voci critice care au încercat să denigreze această alegere, considerând-o irrelevantă pentru pace.

Francis Sejersted, conducătorul comitetului din anii '90 a justificat însă alegerea printr-un articol în care Nobel vedea pacea "înrădăcinată în inimile și mințile oamenilor", și pornind de la această premiză, în 1970 premiul a fost acordat părintelui Revoluției verzi, Norman Borlaug iar în 1979 Maicii Teresa, pentru activitatea umanitară ca "manifestare a respectului" pentru "demitarea individului uman".

În ultimii ani s-au făcut eforturi de a evidenția legăturile dintre schimbările climatice și conflict, acesta din urmă fiind amplificat prin schimbarea accesului la resurse sau foamete. În acest sens Kristy Hamilton, expert în energie durabilă la Chatham House din Londra a salutat decizia comitetului, adăugând că acesta îi va ajuta pe oameni să înțeleagă că schimbările climatice nu reprezintă o problemă ce amenință numai mediul. John Shepherd director la *Tyndall Centre for Climate Change Research* a precizat că această alegere

reprezintă o schimbare a modului în care este percepută pacea de către comitet, nu numai ca reducere a conflictului dar și ca interes în crearea condițiilor pentru ca oamenii să trăiască împreună în pace.

Printre cei care s-au alăturat și au salutat alegerea comitetului Nobel, Bjorn Stigson, președintele World Business Council for Sustainable Development (WBCSD), a declarat că “acesta este un premiu foarte încurajator și demonstrează că lupta împotriva schimbărilor climatice nu înseamnă doar reducerea emisiilor de dioxid de carbon, dar are și un impact social major. Schimbările climatice solicită dezvoltarea tehnologiilor, schimbarea stilului de viață și a obiceiurilor consumatorilor. Acesta înseamnă pentru mulți o provocare politică iar prin acest premiu, Comitetul Nobel și-a demonstrat susținerea”.

“Premiul trebuie perceput ca o recunoaștere a cooperării științifice internaționale, ce a reușit să schițeze o imagine clară a ceea ce se știe despre climă și impacturile sale”, a precizat Martin Parry de la *Met Office* din Londra. Iar cum schimbările climatice sunt nu în ultimul rând o amenințare a păcii și securității Premiul este absolut meritat și potrivit.

Totodată desemnările din acest an trimit un semnal puternic participanților la conferința din decembrie de la Bali, conferință ce își propune să găsească un înlocuitor pentru pactul de la Kyoto ce expiră în 2012 și să stabilească noi obiective de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.